

Súd: Okresný súd Košice okolie
Spisová značka: 9P/5/2018
Identifikačné číslo súdneho spisu: 7518200105
Dátum vydania rozhodnutia: 14. 07. 2022
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Dudíková
ECLI: ECLI:SK:OSKE3:2022:7518200105.18

Uznesenie

Okresný súd Košice - okolie vo veci starostlivosti o maloleté deti Q. U., B.. XX.X.XXXX H. C. U., B.. XX.XX.XXXX, X. X.Í. XXX, zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Košice, deti rodičov matky N.. Z. U., B.. X.X.XXXX, X. X. XXX, zastúpenej Mgr. Stanislavou Liptákovou, advokátkou so sídlom AK na Rozvojovej 2 v Košiciach a otca T.. C. U.W., B.. XX.X.XXXX, X. X. XXX, zastúpeného JUDr. Jánom Kizivatom, advokátom so sídlom AK na ul. Kpt. Nálepku 8 v Michalovciach, v konaní o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu o návrhu matky na nariadenie neodkladného opatrenia o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti, takto

rozhodol:

Návrh zamietla.

odôvodnenie:

1. Matka maloletých detí podala na pojednávaní dňa 17.6.2022 návrh na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáhala zverenia maloletých detí do jej osobnej starostlivosti. Návrh odôvodnila tým, že napriek tomu, že sa o deti osobne stará, realizuje 100 % starostlivosti o ne, nevie si uplatniť prídavky na deti, ktoré nepretržite od ich narodenia poberá otec. Konštatovala, že otec tieto prídavky nevyužíva na potreby maloletých detí. Bývajú síce v spoločnom rodinnom dome v X., otec sa však stará sám o seba, celé pracovné alebo súkromné dni trávi sedením na internete, má home office, do práce fyzicky nedochádza. Spí v spálni, deti vo svojich detských izbách, ona spí raz s jedným dieťaťom, raz s druhým. Poukazovala na ignoráciu medzi otcom a ňou, ako aj maloletými deťmi. Otec si ich nevšimá, snažia sa byť preňho neviditeľnými, približne raz mesačne ju šikanuje. Tvrdila, že deti chystá do školy ona, pripravuje im raňajky, stravu, deti následne odchádzajú do školy na bicykloch, keďže navštevujú základnú školu v mieste bydliska. Takisto s nimi realizuje všetky voľnočasové aktivity, vozí syna na cyklistické tréningy a preteky, s dcérou pracujú v záhrade a pod. Podľa nej deti s otcom vôbec nekomunikujú, z ich rozprávania vie, že aj keď ona nie je doma, je veľmi prchký a uzavretý vo svojom internetovom svete. Ďalej uviedla, že od otca opakovane žiadala prídavky na deti, prebehlo aj konanie na úrade práce, avšak boli ponechané otcovi, pretože na to, aby prídavky mohla poberať, potrebuje právoplatné rozhodnutie o zverení maloletých detí do jej starostlivosti.

2. Otec navrhol návrh zamietnuť, nakoľko s matkou žijú v spoločnej domácnosti, uhrádzajú všetky potreby maloletých detí, pričom on platí všetky výdavky súvisiace s bývaním - vodou, vykurovaním, elektrinou. Potvrdil, že prídavky na deti matke neodovzdával, použil ich na výdavky detí počas styku s ním. Poukázal na odôvodnenie uznesenia Krajského súdu v Košiciach zo dňa 8.3.2021 č.k. 8CoP/56/2021-78, ktorým bolo zrušené neodkladné opatrenie týkajúce sa výživného a styku, nariadené Okresným súdom Košice - okolie zo dňa 11.12.2020 č.k. 9P/5/2018-726. Krajský súd vtedy konštatoval, že rodičia žijú v spoločnej domácnosti a hradia všetky potreby maloletých detí.

3. Kolízny opatrovník na pojednávaní potvrdil, že matka požiadala o vyplácanie prídavkov na deti, poberanie prídavkov na deti je viazané na rozhodnutie o zverení detí do osobnej starostlivosti, na

ústredie práce, sociálnych vecí a rodiny dokladovali celú reláciu ohľadom rodiny, ale situácia nebola prehľadná, pretože otec stále prezentoval, že o deti sa stará aj on.

4. Na tunajšom súde je pod sp. zn. 9P/44/2018 vedené konanie o rozvod manželstva a úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas po rozvode, v ktorom bol dňa 18.11.2021 vyhlásený rozsudok v tomto znení:

Manželstvo manželov IB.. Z. U., G. O. H. T.. C. U., D. J. XX.X.XXXX v Prešove, zapísané v knihe manželstiev Matričného úradu Prešov, vo zväzku XX, ročník XXXX, na strane XX, pod poradovým číslom XX sa r o z v á d z a .

Maloleté deti Q. U., B..XX.X.XXXX H. C. U., B..XX.XX.XXXX sa z v e r u j ú na čas po rozvode do osobnej starostlivosti matky. Obaja rodičia sú oprávnení a povinní maloleté deti zastupovať a spravovať ich majetok.

Otec je p o v i n ň ý prispievať na výživu maloletej Q. sumou 170 EUR mesačne a na výživu maloletého C. sumou 150 EUR mesačne, vždy do 15.dňa v každom mesiaci vopred, k rukám matky maloletých detí, počnúc právoplatnosťou výroku o rozvode manželstva.

Styk otca s maloletými deťmi sa n e u p r a v u j e .

Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

5. Rozsudok 9P/44/2018 z 18.11.2021 doposiaľ nenadobudol právoplatnosť z dôvodu odvolania otca podaného proti všetkým jeho výrokom, spis sa aktuálne nachádza na Krajskom súde v Košiciach.

6. Okresný súd Košice - okolie v odôvodnení, zatiaľ neprávoplatného, rozsudku 9P/44/2018 konštatuje, že rodičia s deťmi bývajú v jednom rodinnom dome, pričom deti sú v dennom kontakte s oboma rodičmi. Z odôvodnenia rozhodnutia je taktiež zrejmé, že podľa vyjadrenia matky jej otec na výživu maloletých detí finančne neprispieva, deťom sporadicky kupuje vecné potreby, napr. cyklistickú prilbu, botasky. Otec potvrdil, že matke na výživu detí neprispieva, pretože obaja žijú v spoločnej domácnosti, avšak aj on deťom zabezpečuje ich potreby, pripravuje im stravu, kupuje im veci, zabezpečuje im školské potreby, uhrádza poplatky do školy. V odôvodnení rozsudku 9P/44/2018 súd zároveň konštatoval, že všetky riadne a mimoriadne výdaje na maloleté deti uhrádza hlavne matka, ktorá denne zabezpečuje ich výchovu a výživu a osobne sa o ne stará.

7. Z obsahu prejednávaného spisu vyplýva, že konanie o úpravu výkonu rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na čas do rozvodu sp. zn. 9P/5/2018 bolo začaté na návrh matky doručený súdu dňa 8.1.2018. V čase začatia konania rodičia nežili v spoločnej domácnosti, ktorú pôvodne viedli v C. X. XXX v rodinnom dome patriacom do BSM manželov. Matka s deťmi sa v decembri 2017 z X. odsťahovala do bytu na X. D.. P. W., v rodinnom dome v X. ostal žiť otec sám. Vo februári 2021 sa matka s deťmi znova nasťahovala do rodinného domu v X., kde rodičia s deťmi žijú doposiaľ.

8. V priebehu konania 9P/5/2018 bolo nariadených niekoľko neodkladných opatrení, konkrétne

a) uznesenie 9P/5/2018-57 z 27.3.2018 upravujúce styk otca s deťmi každý párný týždeň v kalendárnom roku od soboty od 9.00 hod. do nedele do 18.00 hod.,

b) dopĺňacie uznesenie 9P/5/2018-211 z 12.10.2018, ktorým bol návrh otca na nariadenie neodkladného opatrenia na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti oboch rodičov zamietnutý.

c) Uznesením Krajského súdu v Košiciach zo dňa 2.1.2019 č.k. 8CoP/358/2018 - 251 bolo potvrdené uznesenie z 27.3.2018 č.k. 9P 5/2018-57 v spojení s dopĺňacím uznesením z 12.10.2018 vo výroku o zamietnutí návrhu otca na zverenie maloletých detí do striedavej osobnej starostlivosti rodičov. Krajský súd týmto uznesením zároveň zmenil uznesenie z 27.3.2018 č.k. 9P 5/2018-57 v spojení s dopĺňacím uznesením z 12.10.2018 vo výroku o úprave styku tak, že upravil styk otca s deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roku od piatku 16.30 hod. do nasledujúcej nedele 18.00 hod., každý nepárny týždeň kalendárneho roku v utorok od 16.30 hod. do 19.00 hod., každý párný týždeň kalendárneho roku v utorok a vo štvrtok od 16.30 hod. do 19.00 hod.

d) Neodkladným opatrením Okresného súdu Košice - okolie z 3.12.2019 č.k. 18P/109/2019 - 41 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20.3.2020 č.k. 8CoP/44/2020 - 88, ktorým konajúci súd zmenil neodkladné opatrenie Okresného súdu Košice - okolie z 27.3.2018 č.k. 9P/5/2018-57 v spojení s doplnčacím uznesením z 12.10.2018 č.k. 9P/5/2018-211 a v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 2.1.2019 č.k. 8CoP/358/2018-251 vo výroku o úprave styku tak, že otec je oprávnený stretávať sa s maloletými deťmi každý nepárny týždeň kalendárneho roku v utorok od 16:30 hod. do 19:00 hod., v sobotu od 10:00 hod. do 19:00 hod. a v nedeľu od 10:00 hod. do 18:00 hod. a každý páry týždeň v kalendárnom roku v utorok a v stredu od 16:30 hod. do 19:00 hod.

e) Uznesením Okresného súdu Košice - okolie zo dňa 11.12.2020 č.k. 9P/5/2018- 726 súd rozhodol takto:

Nariaďuje toto neodkladné opatrenie:

I. M e n í uznesenie Okresného súdu Košice - okolie, sp.zn. 18P/109/2019 - 41 zo dňa 3.12.2019, v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach, sp.zn.8CoP/44/2020 - 88 zo dňa 20.3.2020 tak, že otec je oprávnený dočasne sa stretávať s maloletými deťmi Q. a C. U.

- každý nepárny kalendárny týždeň v stredu v dobe od 16:30 hod. do 19:00 hod., v sobotu v dobe od 10:00 hod. do 18:00 hod. a v nedeľu v dobe od 10:00 hod. do 18:00 hod.,

- každý páry kalendárny týždeň v pondelok a v stredu vždy v dobe od 16:30 hod. do 19:00 hod., s tým, že matka je povinná maloleté deti na styk s otcom riadne a včas pripraviť a odovzdať ich otcovi v čase určenom pre začiatok styku a otec je povinný maloleté deti v čase určenom na ukončenie styku matke odovzdať v mieste jej bydliska.

II. Otec je p o v i n ý dočasne prispievať na výživu maloletej Q. sumou 100 EUR mesačne a na výživu maloletého C. sumou 100 EUR mesačne, vždy do 15.dňa v každom mesiaci vopred, k rukám matky, počnúc dňom nariadenia tohto uznesenia.

III. Z a m i e t a návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia na dočasné zverenie maloletých detí do osobnej starostlivosti matky, ako aj návrh matky na dočasné určenie výživného pre maloleté deti v sume prevyšujúcej 100 EUR mesačne na každé z maloletých detí.

f) Krajský súd v Košiciach uznesením zo dňa 8.3.2021 č.k. 8CoP/56/2021 - 782 zmenil uznesenie súdu prvej inštancie z 11.12.2020 č.k. 9P/5/2018 - 726 tak, že neodkladné opatrenie nariadené uznesením Okresného súdu Košice - okolie z 3.12.2019 č.k. 18P/109/2019 - 41 v spojení s uznesením Krajského súdu v Košiciach z 20.3.2020 č.k. 8CoP/44/2020 - 88 zrušuje a návrh matky zo dňa 12.11.2020 zamietá. V odôvodnení poukázal okrem iného na to, že pristahovaním sa matky s deťmi do rodinného domu v Budimíre došlo k zmene skutkového základu, nakoľko odpadli dôvody, pre ktoré bolo neodkladné opatrenie v časti upravujúcej styk otca s deťmi nariadené. Pokiaľ ide o neodkladné opatrenie z 11.12.2020 v časti týkajúcej sa určenia výživného vo výške 100 eur na každé dieťa, odvolací súd dospel k presvedčeniu, že nie je daný zákonný dôvod nariaďovať neodkladné opatrenie, pretože nebola preukázaná naliehavosť potreby predbežnej úpravy pomerov, pretože aj keď rodičia mal. detí nežili v čase rozhodnutia súdu prvej inštancie v spoločnej domácnosti, resp. po návrate matky do spoločného rodinného domu neobnovili spoločné hospodárenie, uspokojenie odôvodnených potrieb mal. detí nie je bezprostredne ohrozené vzhľadom na mesačný príjem matky 1 750 Eur, z ktorého matka dokáže zabezpečiť mal. deťom potrebnú výživu. Odvolací súd dospel k záveru, že nebolo preukázané, že by výživa maloletých detí v terajšej konkrétnej situácii nebola zabezpečená ani v nevyhnutnom rozsahu.

9. Podľa § 2 ods.1 CMP, na konania podľa tohto zákona sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak.

10. Podľa § 324 ods.1 CSP (Civilný sporový poriadok), pred začatím konania, počas konania a po jeho skončení súd môže na návrh nariadiť neodkladné opatrenie.

11. Podľa § 325 ods.1 CSP, neodkladné opatrenie môže súd nariadiť, ak je potrebné bezodkladne upraviť pomery alebo je obava, že exekúcia bude ohrozená.

12. Podľa § 328 ods.2 veta prvá CSP, o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia rozhodne súd najneskôr do 30 dní od doručenia návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, ktoré spĺňa náležitosti podľa § 326.

13. Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení, prídavok je štátna sociálna dávka, ktorou štát prispieva oprávnenej osobe na výchovu a výživu nezaopatreného dieťaťa.

14. Podľa § 2 ods. 1 zákona č. 600/2003 Z.z., oprávnená osoba na uplatnenie nároku na prídavok je a) rodič nezaopatreného dieťaťa, b) rodič, ktorému bolo dieťa zverené do osobnej starostlivosti na základe rozhodnutia súdu.

15. Podľa § 7 ods. 1 písm. a) zákona č. 600/2003 Z.z, oprávnená osoba má nárok na prídavok, ak sa stará o nezaopatrené dieťa; podmienka starostlivosti o nezaopatrené dieťa oprávnenou osobou podľa § 2 ods. 1 písm. d) sa považuje za splnenú,

16. Neodkladné opatrenie predstavuje jeden zo zabezpečovacích inštitútov v civilnom procese a jeho zabezpečovacia funkcia sa prejavuje najmä v schopnosti zabrániť dočasnou a provizórnou úpravou nepriaznivým následkom, ktoré by mohli pred začatím konania alebo už v začatom konaní nastať. Pri nariaďovaní neodkladného opatrenia prevláda požiadavka rýchlosti nad požiadavkou úplnosti skutkových zistení a to z dôvodu, že nariadenie neodkladného opatrenia má dočasný charakter. V dôsledku toho sa nezisťujú všetky skutočnosti, ktoré má mať súd zistené pred vydaním konečného rozhodnutia (vo veci samej), a skutočnosti, z ktorých sa vyvodzuje dôvodnosť návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia, nemusia byť preukázané dôkazmi. Pre nariadenie neodkladného opatrenia je postačujúce, pokiaľ sú okolnosti, z ktorých sa vyvodzuje opodstatnenosť návrhu na toto dočasné opatrenie, aspoň osvedčené. Miera osvedčenia sa riadi danou situáciou, najmä naliehavosťou jej riešenia.

17. Matka svoj návrh na nariadenie neodkladného opatrenia o zverení maloletých detí do jej osobnej starostlivosti odôvodňuje tým, že napriek tomu, že poskytuje deťom 100 % starostlivosť, otec jej neodovzdáva prídavky na deti, ktoré poberá od ich narodenia, podľa nej ich nevyužíva pre potreby detí. Otec naopak tvrdí, že starostlivosť o deti zabezpečuje aj on, žijú v spoločnej domácnosti, uhrádza výdavky súvisiace s bývaním, detské prídavky využíva na potreby maloletých detí. Z obsahu spisu je nepochybné, že účastníci konania od februára 2021 žijú v spoločnom rodinnom dome v obci X..

18. Na základe vyššie uvedených skutočností súd dospel k záveru, že návrh matky na nariadenie neodkladného opatrenia, ktorým sa domáha zverenia maloletých detí do svojej osobnej starostlivosti, nie je dôvodný. Matka síce tvrdí, že výlučnú starostlivosť o deti zabezpečuje ona, otec však toto popiera, pričom v situácii, kedy celá rodina žije v jednom rodinnom dome, je pomerne náročné s určitosťou ustáliť, ktorý z rodičov zabezpečuje výlučnú starostlivosť o deti. Je prirodzené, že vyššiu mieru starostlivosti o maloleté deti realizujú vo všeobecnosti matky, nakoľko sa od nich očakáva, že okrem prípravy stravy a zabezpečovania starostlivosti o domácnosť sa venujú aj samotnej fyzickej starostlivosti o deti, avšak ani samotný zákon upravujúci prídavky na deti (zákon č. 600/2003 Z.z. o prídavku na dieťa a o zmene a doplnení zákona č. 461/2003 Z.z. o sociálnom poistení) nie je koncipovaný tak striktné, že by bolo možné uzavrieť, že prídavky na deti nemôže poberať ten z rodičov, ktorý sa o deti stará „menej“, o to viac v situácii, keď žijú všetci v jednej domácnosti, pričom definícia samotnej starostlivosti o nezaopatrené dieťa sa zákonných ustanoveniach nenachádza. Okrem toho matka potvrdila, že výdavky súvisiace s bývaním v rodinnom dome v X. uhrádza otec, taktiež uviedla, že otec v rozhodnom období de facto prispieval na každé dieťa v priemere sumou 25 eur mesačne, čo by skutočne mohlo znamenať, že otec sumu približne vo výške rodinných prídavkov vynakladá na maloleté deti.

19. V tejto súvislosti súd považuje za potrebné zdôrazniť aj to, že matka výchovu a výživu maloletých detí zabezpečuje predovšetkým zo svojho príjmu, ktorý je dlhodobý vo výške cca 2.000,- eur mesačne (priemerný čistý príjem matky za rok 2018 vo výške cca 2.002,- eur mesačne, za rok 2019 cca 1.992,- eur mesačne, za rok 2020 cca 1.978,- eur mesačne, za rok 2021 cca 3.108,- eur mesačne, za rok 2022 obdobie od 01/2022 - 05/2022 cca 2.187,- eur mesačne), preto nemožno konštatovať, že by výchova a výživa maloletých detí nebola zabezpečená, resp. bola nepočeráním prídavkov na deti zo strany matky

ohrozená. Matka teda v konaní nepreukázala naliehavú potrebu okamžitého zásahu súdu do pomerov účastníkov vo forme nariadenia neodkladného opatrenia v súlade s jej návrhom.

20. Zároveň je však nevyhnutné uviesť, že rozhodnutie o návrhu na nariadenie neodkladného opatrenia neprejudikuje rozhodnutie vo veci samej, pričom skutočnosťami tvrdenými účastníkmi konania sa bude zaoberať konajúci súd v rámci zisťovania skutkového stavu potrebného pre rozhodnutie vo veci samej. To znamená, bude podrobne skúmať, za aké obdobie a v akej výške boli otcovi vyplácané prídavky na deti, následne tieto skutočnosti vezme do úvahy pri rozhodovaní o výške dlžného výživného, ktoré bude určené v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

21. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku uznesenia.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu je prípustné odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Košice - okolie.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach (§ 127 ods. 1 CSP) podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.